

No:

Date:

ژماره: ٨١٠٩ / ٤
رێکەوت: ٢٠١٦ / ٥ / ٢٥
کوردی: ٢٧١٦ / ٢ / ٦

رێنمایی ژماره (٥) ی سالی ٢٠١٦

رێنمایی خوێندنی دکتورا له زانکۆ حکومیه‌کانی هەریمی کوردستان بۆ سالی خوێندنی (٢٠١٦-٢٠١٧)

ئاماژە بە (تەوهرە یێنجه م / رێنماییه‌کانی خوێندنی ماستەر و دکتورا) له کۆنوووسی کۆبوونه‌وهی ژماره (٢) ی هەنجومەنی وەزارەت که له رۆژانی (سێشەممە رێکەوتی ٢٠١٦/٥/٢ و دووشەممە رێکەوتی ٢٠١٦/٥/٩) ئەتجام درابوو ، بپاردرایا بە دەرکردنی رێنمایی خوێندنی دکتورا له زانکۆ حکومیه‌کانی هەریمی کوردستان بەم شێوه‌یهی خواره‌وه:

تەوهری یه‌که‌م/ مەرچ و رێنماییه‌کانی (خوێندنی دکتورا له زانکۆ حکومیه‌کانی هەریمی کوردستان) و رێکخستنی بێشبرکێن له نیوان بێشکه‌شکاران و بێوه‌ره‌کانی سیستمی ریزبەندی بەینی رێژه‌ی خاڵ.
١- تیکرای نمره (معدل) ی به‌کالۆریۆس:

أ- تیکرای نمره (معدل) ی (%٦٠) یان له چاره‌گی یه‌که‌می دەرچووانی خولی یه‌که‌می سەر به‌شی زانستی، بۆ هەلگری پروانامه‌ی به‌کالۆریۆس مەرجه بۆ بێشکه‌شکردن (جگه له دەرچووانی کۆلیژه‌کانی پزیشکی و پزیشکی ددان و دهرمانسازي، که ره‌جاوی تیکرای نمره‌یان بۆ ناگرێت)، بۆیه تیکرای نمره‌ی (%٦٠) هیچ خاڵ وهرناگرێت واته (٠) سفر (خاڵ) ی ده‌بیټ و به زیادبوونی هەر نمره‌یه‌ک یه‌ک خاڵی بۆ زیاد ده‌کرێت (بۆ نمونه ئەگەر بێشکه‌شکار تیکرای نمره‌یه‌ی (%٦٥) شه‌ست و پێنج بوو ئەوا (٥) پێنج خاڵ وهرده‌گرێت، ئەو خوازیارانه‌ی تیکرای نمره‌ی به‌کالۆریۆسیان که‌متره له (%٦٠) به‌لام له چاره‌گی یه‌که‌می دەرچووانی خولی یه‌که‌می سەر به‌شی زانستین ئەوا هیچ خاڵ وهرناگرێت).

ب- سه‌بارەت به‌و خوازیارانه‌ی تیکرای نمره‌ی به‌کالۆریۆسیان له (%٦٠) که‌متره و دواتر پروانامه‌ی دبلۆمی باڵای یه‌ک ساله‌ی ئەکادیمیان به‌ده‌سته‌نناوه‌ پێش سالی خوێندنی (٢٠١٠-٢٠١١) و له‌سه‌ر بئه‌مای کۆکردنه‌وه‌ی تیکرای نمره‌ی به‌کالۆریۆس + تیکرای نمره‌ی دبلۆمی باڵا له ماستەر له زانکۆکانی کوردستان وهرگیراون، ئەوا بۆیان هه‌یه‌ بێشکه‌شی خوێندنی دکتورا بکەن. سه‌بارەت به‌ چۆنیه‌تی ئەژمارکردنی خاڵ بۆ چوونه‌ ناو بێشبرکێن ئەوا به‌ کۆکردنه‌وه‌ی تیکرای نمره‌ی به‌کالۆریۆس (%٤٠) + تیکرای نمره‌ی دبلۆمی باڵا (%٦٠) و ده‌کو نمره‌ی به‌کالۆریۆس بۆیان ئەژمار ده‌کرێت، واته تیکرای نمره‌ی (%٦٠) هیچ خاڵ وهرناگرێت و (٠) سفر (خاڵ) ی ده‌بیټ و به زیادبوونی هەر نمره‌یه‌ک یه‌ک خاڵی بۆ زیاد ده‌کرێت .

ج- سه‌بارەت به‌ پالەوانانی وهرزشی، ئەوانه‌ی که تیکرای نمره‌ی به‌کالۆریۆسیان له (%٦٠) که‌متره یان له چاره‌گی یه‌که‌می دەرچووانی خولی یه‌که‌م نین و له‌سه‌ر میلاکی داموده‌زگاکانی سەر به‌ وەزاره‌تی خوێندنی باڵا خزمەت ده‌کەن، ئەوا بۆیان هه‌یه‌ داواکاری بێشکه‌ش بکەن و پێویسته ئەم مەرجه‌یان تیدا بیټ:

- ١- هەلگری پروانامه‌ی ماستەر بیټ له یواری په‌روه‌رده‌ی وهرزشی.
- ٢- مەرجه یاریزان بیټ و له ماوه‌ی (٥) سالی پێشتر یه‌لی یه‌که‌می به‌ده‌ست هێنابێت له‌سه‌ر ناستی هەریمی کوردستان یان (یه‌که‌م یان دووهم یان سێهه‌م) له‌سه‌ر ناستی عێراق یان (یه‌که‌م تا کو پێنجه‌م) له‌سه‌ر ناستی ولاته‌ عهره‌بیه‌کان یان (یه‌که‌م تا کو هه‌شته‌م) له‌سه‌ر ناستی کیشوهری ناسیاو جیهان .
٢. پێویسته بێشکه‌ش کار پێشگیری بکریټ ته‌نها له رێگه‌ی لیژنه‌ی ئۆلۆمپی کوردستانه‌وه‌ په‌نوسراوی فه‌رمی.

4. لیژنەهەیکە یسپۆر لە زانکۆکان وردیینی ئەم دۆکیۆمێنتانە دەکات.
5. مەرچە بۆ یەکەمجار ئەو خوازبارە سوودمەند بێت وەک پالەوانی وەرزشی بۆ پیشکەشکردنی خوێندنی دکتۆرا، واتە ئەگەر لە خوێندنی بەکالۆریۆس یان لە خوێندنی ماستەر سوودمەند بێت و وەک پالەوانی وەرزشی وەرگیرا بێت ئەوا وەک پالەوانی وەرزشی مافی پیشکەشکردنی بۆ خوێندنی دکتۆرا نییە.
6. مەرچی پالەوانی وەرزشی تەنها لە مەرچی کۆتەرەهی بەکالۆریۆس دەبەخشرێت بۆ ماوهی (5) سأل لە رێکەوتی پشتگیری کردنی وەکو پالەوانی وەرزشی.

2- تیکرای نمره (معدل)ی ماستەر:

خوازبار مەرچە تیکرای نمره‌ی ماسته‌ری (70%) کەمتر ئەبێت بۆ پیشکەشکردن، بۆیە ئەو نمره‌یه‌ هه‌چ خال وەرناکرێت، واتە (0) سفر (خال) ی ده‌ییت و به‌ زیادبوونی هه‌ر نمره‌یه‌ک (1) یه‌ک خالی بۆ زیاد ده‌کرێت، (بۆ نمونه‌ ئەگه‌ر پیشکەشکار تیکرای نمره‌یه‌کە (75%) جه‌فتا و پێنج بوو ئەوا (5) پێنج خال وەرده‌گرێت.

2- مەرچی ئاستی توانستی زمانی ئینگلیزی له‌ کاتی پیشکەشکردن:

أ- له‌ قۆناغی پرۆسه‌ی پیشکەشکردن هه‌موو خوازبارێک مافی پیشکەشکردنی بۆ خوێندنی دکتۆرا هه‌یه‌ به‌بەن هه‌بوونی مەرچی توانستی زمانی ئینگلیزی، به‌لام قوتایی/ خوێندکاری دکتۆرا دواي وەرگیرانی له‌ خوێندن، بۆ بواری (زانسته‌ مرۆفایه‌تیه‌کان) مەرچه‌ ئاستی توانستی زمانی ئینگلیزی به‌رزبکاته‌وه‌ بۆ نمره‌ی (5) IELTS ی پێنجی نایلتس یان نمره‌ی (56) TOEFL-IBT یان نمره‌ی (495) TOEFL-PBT یاخود (47) Pearson Academic- PTE به‌ مه‌به‌ستی ده‌ستپێکردنی بۆ کۆرسی ئەکادیمی خوێندن، بۆ بواری (زانسته‌ په‌تی و سروشتی و ته‌طبیقی و یزیشکيه‌کان) مەرچه‌ ئاستی توانستی زمانی ئینگلیزی به‌رز بکاته‌وه‌ بۆ نمره‌ی (6) IELTS شه‌شی نایلتس و یان نمره‌ی (72) TOEFL-IBT یان نمره‌ی (41) TOEFL-PBT یاخود (58) Pearson Academic PTE به‌ پێچه‌وانه‌وه‌ مافی به‌شداریکردنی له‌ کۆرسی ئەکادیمی ناییت تاوه‌کو مەرچی زمانی ئینگلیزی نمره‌ی داواکراوی سهره‌وه‌ به‌ده‌ست ده‌هێنێت له‌ ماوه‌ی سالیکیدا له‌ رێکەوتی کاندیدکردنی.

ب- ئەو خوازبارانه‌ی که‌ مەرچی توانستی زمانی ئینگلیزی داواکراوی (برگه‌ی أ)ی سهره‌وه‌یان تێدايه‌، ئەوا راسته‌وخۆ ده‌ست به‌ خوێندنی ئەکادیمی ده‌کەن.

ج- سه‌بارته‌ به‌و خوازبارانه‌ی که‌ مەرچی توانستی زمانی ئینگلیزی داواکراوی (برگه‌ی أ)ی سهره‌وه‌یان تێدا نیه‌، ده‌توانن له‌ ماوه‌ی (1) یه‌ک سأل ئاستی توانستی زمانی ئینگلیزی خۆیان به‌رز بکه‌نه‌وه‌ له‌ رێگه‌ی ئەنجامدانی تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زمانی ئینگلیزی بۆ گه‌یشتن به‌ ئاستی پێویستی برگه‌ی (أ)ی سهره‌وه‌، به‌ پێچه‌وانه‌وه‌ ئەگه‌ر له‌و ماوه‌یه‌دا مەرچی توانستی زمانی ئینگلیزی داواکراوی (برگه‌ی أ)ی سهره‌وه‌ به‌ده‌سته‌نه‌ی، ئەوا راسته‌وخۆ فه‌رمانی سرپه‌وه‌ی ناو (ترقین القید)یان له‌ زانکۆکان بۆ ده‌رده‌کرێت.

د- له‌مه‌ودوا سێتته‌ره‌کانی زمانی ئینگلیزی زانکۆ حکومه‌یه‌کان رۆلی پێگه‌یاندن و ئاماده‌کاری ده‌بینن و ده‌کرێت قوتاییان/ خوێندکاران خولی زمانی ئینگلیزی له‌ سێتته‌ره‌کانی زمانی ئینگلیزی زانکۆکان ئەنجام بدن به‌ مه‌به‌ستی به‌رزکردنه‌وه‌ی ئاستی توانستی زمانی ئینگلیزی تاوه‌کو دواتر بتوانن نمره‌ی پێویستی داواکراوی تاقیکردنه‌وه‌ی ئەلیکترۆنی (5) ی نایلتس یان نمره‌ی (56) TOEFL-IBT یان نمره‌ی (495) TOEFL-PBT یاخود (47) Pearson Academic- PTE به‌ده‌ست به‌هێنێت.

تێبینی/

أ- سه‌بارته‌ به‌ ئەنجامدانی تاقیکردنه‌وه‌ی ستانداردی توانستی زمانی ئینگلیزی که‌ له‌ سهره‌وه‌ ئامازه‌ی پێدراوه‌ (IELTS , TOEFL , Pearson Academic-PTE) له‌ ناوه‌وه‌ و ده‌ره‌وه‌ی هه‌ریمی كوردستان و شاره‌کانی دیکه‌ی عێراق و ده‌ره‌وه‌ی ولات، پێویسته‌ ئەو

سێنته‌ره‌ی تاقیکردنه‌وه‌ی لێ نه‌جام ده‌درێت لقیك بێت له‌ لقه‌کانی بنه‌کی سه‌ره‌کی ئه‌و تاقیکردنه‌وانه و بۆ ئه‌م مه‌به‌سته‌ش ده‌بێت پشت به‌ وێب ساینی فه‌رمی (IELTS و TOEFL و PEARSON Academic-PTE) به‌سه‌نت و تیایدا ئاماژه به‌وه‌کرایه‌ت که لقی ئه‌و سێنته‌ره له‌و شاره‌هه‌یه که پێشکه‌شکار تاقیکردنه‌وه‌ی لێ نه‌جام داوه.

ب- پێویسته له‌سه‌ر زانکۆکان راست و دروستی (صححة‌ صدور) بۆ پروانامه‌ی توانستی زمانی ئینگلیزی ئه‌و تاقیکردنه‌وانه (IELTS و PEARSON Academic-PTE و TOEFL) بکهن که له‌ ناوه‌وه و ده‌ره‌وه‌ی هه‌رێمی کوردستان و شاره‌کانی دیکه‌ی عێراق به‌ پێی خالی (أ)ی بره‌گی (٢-مه‌رجی توانستی زمانی ئینگلیزی) له‌ (ته‌وه‌ری یه‌که‌م)ی سه‌ره‌وه به‌ده‌سته‌نراون.

ج- سه‌باره‌ت به‌ تاقیکردنه‌وه‌ی ئه‌لیکترۆنی زمانی ئینگلیزی وه‌کو (IELTS, TOEFL, PEARSON Academic-PTE) پێویسته ماوه‌که‌ی به‌سه‌ر نه‌چوو بێت و بۆ ماوه‌ی (٢) دوو ساڵ (له‌سه‌ر بنه‌مای رێکه‌وتی تاقیکردنه‌وه‌) نه‌ژمار ده‌کرێت.

د- ئه‌و پێشکه‌شکارانه‌ی هه‌لگری پروانامه‌ی (به‌کالۆریۆس و ماسته‌رن له‌ پسپۆری زمانی ئینگلیزی و وه‌رگێڕان)، پێویسته تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زمانی ئینگلیزی نه‌جام بدن و هه‌مان ئاستی خالی (أ)ی بره‌گی (٢-مه‌رجی زمانی ئینگلیزی) له‌ (ته‌وه‌ری یه‌که‌م)ی ئاماژه‌ی پێداوه به‌ده‌ست به‌ئین.

ه- ئه‌گه‌ر دوو پێشکه‌شکار له‌ پێشبرکێ هه‌مان نهمه‌یان به‌ده‌سته‌نابوو، ئه‌وا ئاستی زمانی ئینگلیزی و ژماره‌ و هه‌ڵبهری کاربهری توێژینه‌وه‌ پلۆکراوه‌کانیان ده‌بێت پێوه‌ری یه‌کلکه‌ره‌وه.

٤- مه‌رجی تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستی:

أ- تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستی له‌سه‌ر نهمه‌ی (٢٠%) نه‌جام ده‌درێت و مه‌رجه‌ پێشکه‌شکار ده‌رچیت له‌م تاقیکردنه‌وه‌یه (واته ١٥ نهمه له ٢٠ نهمه‌ی ته‌رخانکراو بۆ تاقیکردنه‌وه‌ به‌ ده‌ست به‌ئینت به‌ یه‌جه‌وانه‌وه مافی چوونه‌ پێشبرکێی ئه‌ی)، پێویسته (١٥%) پرسپاره‌کانی تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستی له‌ پسپۆری گشتی بێت و (١٥%) ی تری پرسپاره‌کان له‌ پسپۆری وردی بواره‌که‌ی بێت. لێره‌دا نهمه‌ی (١٥) پانزه له‌ تاقیکردنه‌وه‌ هه‌یج خال وه‌رناگرێت واته (٠) سفر (خال)ی ده‌بێت و به‌ زیادبوونی هه‌ر نهمه‌یه‌ک (١) یه‌ک خالی بۆ زیاد ده‌کرێت. بۆ نمونه‌ ئه‌گه‌ر پێشکه‌شکار نهمه‌ی (١٦)ی هه‌ینا له‌ تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستی، ئه‌وا (١) یه‌ک خال وه‌رده‌گرێت بۆ به‌شداریکردن له‌ پێشبرکێ، ئه‌گه‌ر (٢٠) بیستی هه‌ینا ئه‌وا (٥) پینچ خالی پێ ده‌درێت بۆ به‌شداریکردن له‌ پێشبرکێ.

ب- پێویسته لێزنه‌ی زانستی به‌ش یان لێزنه‌یه‌کی تایه‌ت سه‌ره‌یه‌رشته‌ی تاقیکردنه‌وه‌کان بکات و نابێت پرسپاره‌کانی پسپۆری گشتی و پسپۆری وردی تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستی له‌سه‌ر بنه‌مای پرۆیۆزه‌لێکان دا بنه‌درێت.

ج- ده‌بێت پرسپاره‌کانی پسپۆری گشتی له‌سه‌ر بنه‌مای پروانامه‌ی به‌کالۆریۆس (یان لقی سه‌ره‌کی به‌ش بێت) و پرسپاره‌کانی پسپۆری وردی له‌سه‌ر بنه‌مای لقی سه‌ره‌کی پروانامه‌ی ماسته‌ری پێشکه‌شکار بێت.

د- هه‌رکاتیک کورسی به‌تال مایه‌وه به‌ گشت جۆره‌کانی کورسی ته‌رخانکراو، ئه‌وا به‌ هه‌یج شێوه‌یه‌ک کورسیه‌کان پێ ناکرێتوه.

ه- هه‌یج زانکۆیه‌ک بۆی ئه‌یه کورسی خوێندن زیاد بکات بۆ پلانی په‌سه‌ندکراو له‌ لایه‌ن وه‌زاره‌ته‌وه.

و- بۆ دیاریکردنی رێزه‌ی کورسیه‌کانی خوێندنی دکتۆرا له‌ به‌شێکی دیاریکراویدا پێویسته میلاکی ئه‌و به‌شه و پێداویستی راسته‌قینه‌ بۆ خوێندنی دکتۆرا بکریته‌ پێوه‌ری سه‌ره‌کی، بۆ ئه‌م مه‌به‌سته وه‌زاره‌تی خوێندنی با‌لا چاودێری و وردبینی پلانه‌کانی خوێندن ده‌کات.

تیبینی / پێویسته له‌گه‌ڵ پێشکه‌شکردنی پرسپاری تاقیکردنه‌وه‌کانی توانستی زانستیدا، وه‌لامی نمونه‌یی پرسپاره‌کان پێشکه‌ش به‌ لێزنه‌ی تاقیکردنه‌وه‌کان بکریت.

5- مهرجى تهمن :

أ - ميچ (سقف) تهمن مهرجه بۇ پيشكهشكردن، بهلام هيچ خالى بۇ چوونه پيشبركن بۇ تهرخان ناكريت، واته ناپيت تهمنى خوازيار له (55) پهتجاو پينج سال (لهسهر بنه ماى سالى له داىكبوون) زياتر بيت بۇ ماموستايانى زانكو و كارمه ندىنى وهزارهتى خویندنى بالآو تويزينهوهى زانستى له كاتى پيشكهشكرندا. سهبارت به پيشكهشكارانى دهرهوهى داموده زگاكانى وهزارهتى خویندنى بالآو تويزينهوهى زانستى له بهر نهوهى خویندنه كهيان په شيوازى پارايل دهبيت بۇيه رهچاوى ميچ (سقف) تهمنه نپان بۇ ناكريت. ب- نهو ماموستا و كارمه ندىنى سهر به داموده زگاكانى سهر به وهزارهتى خویندنى بالآو تويزينهوهى زانستين و تهمنه نپان زياتره له (55) پهتجا و پينج سال، بۇيان ههيه پيشكesh و به شدارى پيشبركن به هه مان پيوه ره كانى سيستمى پارايل بكن.

6- مهرجى سالانى خزمهت:

أ- بۇ خوازيارانى دامه زراو (واته فه زمانبه رى هه ميشه يى له نه په كيك له داموده زگاكانى حكومهتى ههريمى كوردستان)، پيشكهشكار مهرجه (2) دوو سالى تهواوى خزمهتى فيعلى دواى به دهسته ندىنى پروانامى ماستهر و دامه زراندى ههبيت تا ريكهوتى دهستين كرن به خویندنى دكتورا، به پيچه وانه وه مافى وهرگرتنى مؤلتهتى خویندنى ناپيت. بۇيه هيچ خال تهرخان ناكريت بۇ نهو پيشكهشكاره كى دواى تهواوكردىنى خویندنى ماستهر تهنا (2) دوو سالى خزمهتى فيعلى ههيه، بهلام به زيادبوونى ههر سالىكى خزمهت نهوا (1) پهك خالى بۇ زياد دهكرت و خزمهتى مانگيش دواى دوو ساله كه به پوينت نه زمار دهكرت بۇ وهرگرتنى خال، واته نه گهر پيشكهشكار دواى به دهسته ندىنى پروانامى ماستهر (7) جهوت سالى خزمهتى فيعلى تهواوى ههبيت نهوا (5) پينج خال وهرده گرت بۇ به شدارى كرىدى له پيشبركن، به مهرجيك له (10) ده خال زياتر نهبيت. ب- نهو خوازيارانه كى دانه مه زراون له دام و ده زگاكانى حكومهتى ههريمى كوردستان، به بن هه بوونى مهرجى دوو سالى دهرچوون و تپه رپن به سهر به دهسته ندىنى پروانامى ماستهر مافى پيشكهشكردىنان ههيه و پيوسته به لئىنامه ي ياساسى له زانكو پيشكesh بكن كه له هيچ داموده زگا كيه كى ميرى دانه مه زراون.

7- بلاو كراوهى زانستى و داهينانى زانستى (براءة الاختراع):

أ- بۇ ههر تويزينهوهيه كى بلاو كراوه يان په سندر كراو بۇ بلاو كرنه وه له گوڤارتيكى زانستى باوه رپي كراو (معتمد يان محكم) (5) پينج خال به پيشكهشكار دهرت به مهرجيك دواى به دهسته ندىنى پروانامى ماستهره كى بيت و له نامه ماستهره كى هه لئىجراو (مستل) نهبيت. ب- سهبارت بهو تويزينهوانه ي هاوبه شن و له يهك تويزهر زياتر به شدارى يان تيدا كرددوه، نهوا تهنا بۇ تويزهرى (په كم و دووهم و سنيهم) به پتى رپزه ندى نه زمار دهكرت و ههر تويزهرتيك (5) پينج خال وهرده گرت. ج- داهينانى زانستى (براءة الاختراع) به هه مان شيوه تويزينهوهى زانستى (5) پينج خال وهرده گرت بهو پيشكهشكاره كى (براءة الاختراع) و وهرگرتوه به مهرجيك له گوڤارتيكى زانستى پروا پي كراو بلاو كرىد بيته وه. د- كوى گشتى ميچ (سقف) و هه رگرتنى خال له بلاو كراوهى زانستى و داهينانى زانستى (براءة الاختراع) برىتى دهبيت له (25) بيست و پينج خال بۇ به شدارى كرن له پيشبركن، واته تهنا (5) پينج تويزينهوه يان داهينانى زانستى نه زمار دهكرت.

8- ههگبهی ماموستا و زانستخوازی بهرهوام:

أ- نمره‌ی دواییین سالی خویندن له ههگبهی ماموستا ده‌بێته پێوه‌ر بۆ وه‌رگرتنی خالی، بۆ نمونه ئه‌گه‌ر خوازیار (4) چوار-نمره‌ی له ههگبهی ماموستا هه‌بێت ئه‌وا (4) چوار خالی پین ده‌درێت، ئه‌گه‌ر (2,5) سن و نیوی هه‌بوو له ههگبهی ماموستا ئه‌وا (2,5) خالی پینده‌درێت، سه‌بارهت به نمره‌کانی تر به هه‌مان ئه‌و بنه‌مايه ئه‌ژمار ده‌کریت.

ب- نمره‌ی دواییین سالی خویندن زانستخوازی بهرهوام جارانی (50%) سه‌دا پینچ ده‌کریت به شیوه‌ی (النسبة و التنااسب)، نمره دا‌به‌شکراوه‌که ده‌بێته خالی وه‌رگرتن بۆ چوونه پینشبرکن و پۆینت ئه‌ژمار ده‌کریت، بۆ نمونه ئه‌گه‌ر نمره‌ی (80)ی له زانستخوازی بهرهوام هه‌بوو ئه‌وا (4) چوار خالی پینده‌درێت، ئه‌گه‌ر (65)ی له زانستخوازی بهرهوام هه‌بوو ئه‌وا (2,25) خالی وه‌رده‌گرت، ئه‌گه‌ر نمره‌ی (50) په‌نجای هه‌بوو ئه‌وا (2,5) خالی وه‌رده‌گرت، سه‌بارهت به نمره‌کانی تر به هه‌مان ئه‌و بنه‌مايه ئه‌ژمار ده‌کریت.

تیبینی/ کۆی خاله‌کان بۆ ئه‌و پێوه‌رانه‌ی سه‌ره‌وه ده‌بێته کۆی خاله‌کانی پینشکه‌شکاران و ریزه‌ندی خاله‌کانی پینشبرکن.

ته‌وه‌ری دووهم/ مه‌رج و پینداویستی کردنه‌وه‌ی خویندن دکتورا:

1- بۆ کردنه‌وه‌ی خویندن دکتورا له هه‌ر به‌شێکی زانستی مه‌رجه (1) یه‌ك پرۆفیسۆر + (2) سن پرۆفیسۆری یاریده‌ده‌ر یاخود (5) پینچ پرۆفیسۆری یاریده‌ده‌ر هه‌بێت که هه‌لگری پروانامه‌ی دکتورا بن و پینشپان له هه‌مان بواری به‌شکه‌ بێت و مه‌رجیشه ئه‌و به‌رێزانه له‌سه‌ر میلاکی هه‌میشه‌یی به‌شی زانستی پین یان خانه‌نشینتکراو پین له هه‌مان ئه‌و به‌شه، لێره‌دا پینویسته ئه‌و به‌رێزانه که ستافی به‌شێکی دیاریکراون دووباره نه‌بنه‌وه له به‌شێکی تر.

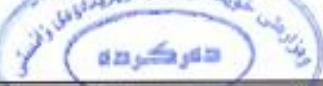
2- سه‌بارهت به کردنه‌وه‌ی خویندن دکتورا له به‌شه هاوشیوه‌کانی هه‌مان زانکۆ وه‌کو (کوردي و کوردی، عه‌ره‌بی و عه‌ره‌بی، ئینگلیزی و ئینگلیزی، کیمیا و کیمیا...هتد) ده‌کریت ستافی هه‌ردوو به‌شکه‌ له کاتی هه‌بوونی مه‌رجه‌کانی خالی (1)ی سه‌ره‌وه خویندن دکتورا بکه‌نه‌وه.

3- سه‌بارهت به پینسۆری کۆمه‌له‌ی پزیشکی، مه‌رجه‌کانی خالی (1)ی سه‌ره‌وه له‌سه‌ر ناستی (کۆلیژ/ سکول) ئه‌ژمار ده‌کریت.

4- پینویسته زانکۆکان پلانی خویندن دکتورا ئاماده بکه‌ن له‌و به‌شانه‌ی که پینشووتر خویندن دکتورایان تیدا کراوه‌ته‌وه بۆ سالی خویندن (2015-2016) و ئیستاش مه‌رجی خالی (1)ی سه‌ره‌وه و پینداویستی بهره‌وامیان تیدا، واته به‌پینی بوونی ماموستای پینسۆر به‌ پلانی زانستی پینویست به‌پینی پینماییه‌کان و بوونی پینداویستیه زانستیه‌کانی دیکه بۆ خویندن دکتورا.

5- سه‌بارهت به‌و به‌شانه‌ی که ده‌یانه‌وێت خویندن دکتورا بکه‌نه‌وه بۆ یه‌که‌م جار و مه‌رجه‌کانی خالی (1) یه‌کی سه‌ره‌وه‌یان تیدا و دوو خولی به‌کالۆریۆس و ماسته‌ریان ده‌رچوواندوو، ده‌توانن پینپۆزه‌لی کردنه‌وه‌ی خویندن دکتورا پینشکه‌ش به‌ لیزنه‌ی بالایی دنیایی چۆری وه‌زارهت بکه‌ن بۆ مه‌به‌ستی ره‌زانه‌ندی و په‌سه‌ندکردنی.

6- ناو‌نیشان و پینپۆزه‌لیکی سه‌ره‌تایی (أولي) بۆ خویندن دکتورا له‌لایه‌ن ئه‌و ماموستایانه‌ی مه‌رجی سه‌ریه‌رشیتیکردنیان به‌ پینی پینماییه‌کانی په‌یوه‌نده‌دار تیدا هه‌یه پینشکه‌ش به‌ به‌شی زانستی ده‌کریت، پینویسته پینپۆزه‌له‌کان له‌سه‌ر بنه‌مای پینویستی بازاری کاری هه‌ریمی کوردستان و په‌نگدانه‌وه‌ی کیشه و گه‌روگره‌فته‌کانی سه‌رده‌م و زیاتر خزمه‌ت کردن به‌ ره‌وتی زانست له کوردستان به‌ ئامانجی به‌سه‌نه‌وه‌ی زانکۆ و کۆمه‌لگا به‌ یه‌کتەر و ...هتد، پینشکه‌ش به‌ به‌شی زانستی بکرین، هه‌روه‌ها پینویسته پینپۆزه‌له‌کان له‌ لایه‌ن لیزنه‌ی زانستی به‌ش په‌سه‌ند کرابێت و دواتر له کاتی ئاردنی پلانی زانکۆکان وینه‌یه‌کی پینپۆزه‌له‌کان په‌وانه‌ی وه‌زارهت ده‌کریت به‌ مه‌به‌ستی هه‌لسه‌نگاندنی به‌ راوینکردن له‌گه‌ڵ پینسۆر و شاره‌زایانی ئه‌و بواره، مه‌رجیش نییه له‌م سیسته‌مه‌دا سه‌ریه‌رشیتاری ده‌ره‌کی هه‌بێت.

7- دەرکێت له ماوه‌ی خوێندنه‌که‌یدا قوتابی/ خوێندکاری به‌شه زانستیه‌کان و به‌شه مرۆقايه‌تیه‌کان (2) سن تا (1) شه‌ش مانگ بچێته دهره‌وه‌ی وڵات به‌پێی ر‌ه‌زامه‌ندییه‌کی ف‌ه‌رمی له‌ ئێوان س‌هریه‌رشتیار و زانکۆکه‌ی دهره‌وه، به‌ مه‌به‌ستی ئاشنابوون به‌ سیسته‌می ئه‌و جۆره‌ خوێندنه‌ و ئه‌نجامدانی په‌شیک له‌ توێژینه‌وه‌که‌ی له‌و زانکۆیه‌، لێردا چوونه دهره‌وه‌ی قوتابی/خوێندکاری دکتۆرا به‌ پێی سیسته‌می (Sabbatical Leave) ده‌بێت بۆ ئه‌وانه‌ی س‌هر به‌ دامووده‌زگاکانی و‌ه‌زاره‌تی خوێندنی باڵا و توێژینه‌وه‌ی زانستین و چوونه دهره‌وه‌ بۆ س‌هریه‌رشتیار به‌ شیوازی شاندرکدن (ایفاد) ده‌بێت به‌ مه‌رجیک له‌ مانگیک تێپه‌ر نه‌کات، واته ئه‌م پرگه‌یه‌ به‌ شیوه‌ی (جواز) جێبه‌جێ ده‌ک‌رێت و ده‌ک‌رێت قوتابی/خوێندکار و س‌هریه‌رشتیار ئه‌چنه دهره‌وه‌ی وڵات.

تێبینی:

- ا- له‌ حاله‌ تیکدا ئه‌گه‌ر قوتابی/خوێندکار پێویستی به‌ چوونه دهره‌وه‌ بۆ زانکۆی دهره‌کی نه‌بوو، ئه‌وا س‌هریه‌رشتیاریش پێویست ناکات بچێته دهره‌وه‌ی وڵات.
- ب- سه‌باره‌ت به‌ قوتابیان و خوێندکارانی دکتۆرا که‌ به‌ سیسته‌می پارائیل ده‌خوینن، چوونه دهره‌وه‌ی قوتابی/خوێندکار و س‌هریه‌رشتیار که‌ له‌ خالی (7)ی س‌هره‌وه‌ ئاماژه‌ی پێکراوه، ئه‌وا تیکرای خه‌رجه‌که‌ له‌سه‌ر خودی قوتابی/خوێندکار ده‌بێت، به‌لام بۆ ئه‌وانیش به‌ شیوه‌ی (جواز) جێبه‌جێ ده‌ک‌رێت و ده‌ک‌رێت قوتابی/خوێندکار و س‌هریه‌رشتیار ئه‌چنه دهره‌وه‌ی وڵات.
- 8- ماوه‌ی خوێندنی دکتۆرا له‌م سیسته‌مدا بریتیه‌ له‌ (2) سن سال (جگه‌ له‌ ماوه‌ی زمانئ ئینگلیزی)، له‌ ده‌سه‌لاتی ئه‌نجومه‌نی کۆلیژه‌ که‌ بۆ ماوه‌ی (1) شه‌ش مانگ بۆ جاری په‌که‌م به‌ مووچه‌ ماوه‌که‌ درێژ بکاته‌وه‌ و له‌ ده‌سه‌لاتی ئه‌نجومه‌نی زانکۆیه‌ بۆ ماوه‌ی (1) شه‌ش مانگ بۆ جاری دووهم به‌ مووچه‌ ماوه‌که‌ درێژی بکاته‌وه‌، له‌ کاتی پێویستدا ده‌ک‌رێت ر‌ه‌زامه‌ندی و‌ه‌زاره‌ت و‌ه‌ریگه‌رێت بۆ درێژکردنه‌وه‌ بۆ ماوه‌ی (1) شه‌ش مانگ بۆ جاری سێه‌م به‌ه‌ن مووچه‌ (که‌ دواپین درێژکردنه‌وه‌یه‌). به‌ ییچه‌وانه‌وه‌ قوتابی/خوێندکار ف‌ه‌رمانی س‌ربینه‌وه‌ی ناو (ترقی‌ن القید)ی له‌ خویندن بۆ دهرده‌چیت.
- 9- به‌پێی بریاری ئه‌نجومه‌نی و‌ه‌زاره‌ت له‌ کۆبوونه‌وه‌ی ژماره‌ (5) له‌ ر‌یکه‌وتی (2015/6/29) ئه‌نجامدرا ر‌ه‌زامه‌ندی دراوه‌ له‌سه‌ر کردنه‌وه‌ی خویندنی باڵا/ دکتۆرا له‌ ده‌سته‌ی کوردستانی بۆ دیراساتی س‌تراتیجی و توێژینه‌وه‌ی زانستی به‌ هاوبه‌شی له‌گه‌ڵ په‌کیک له‌ زانکۆکان، وه‌ بروانامه‌ی دکتۆرا له‌ لایه‌ن زانکۆیه‌که‌وه‌ به‌هاوبه‌شی ده‌درێت لۆگۆ (نارم)ی ه‌ه‌ردوو لای له‌سه‌ر ده‌بێت.
- 10- و‌ه‌رگرتنی قوتابیان و خویندکاران له‌ بۆردی کوردستانی بۆ پ‌س‌پۆریه‌ ی‌زیشکيه‌کان (که‌ هاوتایه‌ به‌ بروانامه‌ی دکتۆرا) به‌ پێی ئه‌و پ‌ئاماينه‌ ده‌بێت که‌ له‌ لایه‌ن ئه‌نجومه‌نی بۆرده‌وه‌ پ‌ئشياز کراوه‌ و له‌ لایه‌ن و‌ه‌زاره‌ته‌وه‌ په‌سه‌ند کراوه‌.

ته‌وه‌ری سێه‌م/ سه‌باره‌ت به‌و خوازیاران‌ه‌ی که‌ دانیشتووی شاره‌کانی دهره‌وه‌ی ه‌رێمی کوردستانی عێراقن یاخود ه‌ه‌لگ‌ری ر‌ه‌گه‌زنامه‌ی عێراقی نین:

- 1- هاوڵاتی عێراقی دانیشتووی دهره‌وه‌ی ه‌رێمی کوردستان مافی پ‌ئشکه‌شکردنی بۆ خویندنی دکتۆرا ه‌ه‌یه‌ به‌ سیسته‌می پارائیل.
- 2- سه‌باره‌ت به‌و خوازیاران‌ه‌ی که‌ دانیشتووی دهره‌وه‌ی عێراقن (واته ه‌ه‌لگ‌ری ر‌ه‌گه‌زنامه‌ی عێراقی نین) واته پ‌ئشکه‌شکاری ئێوده‌وله‌تین، ئه‌وا مافی پ‌ئشکه‌ش کردنیان بۆ خویندنی دکتۆرا ه‌ه‌یه‌ و له‌ کاتی ده‌سته‌به‌رکردنی مه‌رجه‌ زانستیه‌کاندا راسته‌وخۆ به‌ سیسته‌می پارائیل و‌ه‌رده‌گه‌یرن و ناچنه پ‌ئشبرکن، مه‌به‌ست له‌م ه‌ه‌نگاوه‌ش بریتیه‌ له‌ هاندانی پ‌ئشکه‌شکاری ئێوده‌وله‌تی بۆ مه‌به‌ستی ئه‌نجامدانی خویندنی دکتۆرا له‌ زانکۆکانی ه‌رێمی کوردستان. بۆ ئه‌م مه‌به‌سته‌ پ‌ئویسته پ‌ئشکه‌شکار به‌ئیننامه‌ی یاسایی له‌ زانکۆ بدات که ه‌ه‌لگ‌ری ر‌ه‌گه‌زنامه‌ی عێراقی نییه‌.

تەوهری چوارەم : بێداوێستییه زانستییه کانی وەرگرتنی برۆانامە ی دکتۆرا:

١- وەرگرتنی کۆرسەکان: بێوێستە کاندیدی دکتۆرا لە وەرزی یەکەمی خوێندنەکەیدا کۆرسەکانی خوێندنی دکتۆرا (لە ئێوان ١٢ تا ١٥ یەکە) وەرگیرێت کە بریتی دەبێ لە کۆرسی ئامادەکاری بۆ ئەنجامدانی توێژینەوهی و پسیۆپی وردی خوێندنەکە، کە لە لایەن سەرپەرشتیار و بەشی زانستی دەستنیشان دەکریت و لە لایەن ئەنجومەنی (کۆلیژ/سکول) هوه پەسەند دەکریت. مەرجه قوتایی/ خوێندکاری دکتۆرا لە تاقیکردنەوهی کۆرسەکاندا نمرەکە ی (٦٠%) کەمتر نەبێت لە هەر یەک لەو بابەتانه و لە کۆتایی کۆرسەکاندا تیکرای نمره (معدل) ی (٧٠%) کەمتر نەبێت، بە یتجه وانهوه به پیتی رێنماییه کانی خوێندنی باڵا سڕینه وهی ناو (ترقیین القید) دەکریت.

٢- قوتایی/ خوێندکاری دکتۆرا لە له بواری (زانسته په تی و سروشتی و تهطبیقیه کان و زانسته پزیشکیه کان) مەرجه پێش تاوتویکردنی تیزی دکتۆراکە ی (٢) دوو توێژینەوهی زانستی هه لێنجراو له تیزی دکتۆراکە ی بۆلابکاته وه که توێژینەوهی یەکەم له گۆفاریکی نیوده وه له تی که فاکتەری کاریگەری (Impact Factor) هه بێت به پیتی تومسن رۆیتەرز (Thomson Reuters)، توێژینەوهی دووه میان له گۆفاریکی باوه پینکراو (معمد) بۆلابکاته وه. به لأم بۆ بواری (زانسته مرؤقایه تیهه کان)، مەرجه پێش تاوتویکردنی تیزی دکتۆراکە ی (٢) دوو توێژینەوهی زانستی هه لێنجراو له تیزی دکتۆراکە ی بۆلابکاته وه که توێژینەوهی یەکەم له گۆفاریکی نیوده وه له تی (محکم) بۆلابکاته وه، توێژینەوهی دووه میان له گۆفاریکی زانستی باوه پینکراو (معمد) بۆلابکاته وه.

٣- بێوێستە تیزی دکتۆرا بەشدارییەکی رەسەن بێت لە بەرھەمھێنانی مەعریفە لە بواری کەیدا و هەلسەنگاندنیش بریتی دەبێت لە گفتوگۆی زانستی تیزەکە لە لایەن لیژنە یەکی پسیۆپەوه و بە پیتی رێنماییه کانی گفتوگۆی زانستی تیزی دکتۆرا (٥ تا ٥٠ یەکە ی بۆ تەرخاندە کریت.

٤- نایبیت کۆی گشتی ژمارە ی یەکە کانی دکتۆرا کە بریتیه له یەکە کانی کۆرسی خوێندن و تیزی دکتۆرا له (٦٠) شەست یەکە کەمتر بێت.

تەوهری یینجەم : تیبینیه گشتیه کان

١- مەرجه پێشکەشکار برۆانامە ی بە کالۆریۆس و ماستەری له یەک پسیۆپی بێت. ٢- به پیتی ئەم رێنماییه هه لگرتانی برۆانامە ی ماستەر له داموودەزگاکانی سەر به وەزارەتی خوێندنی باڵا و هەروەها داموودەزگاکانی دەرەوهی وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوهی زانستی دەتوانن داواکاری بۆ ئەم خوێندنە پێشکەش بکەن به پیتی تەوهری شەشەم و حەوتەمی ئەم رێنماییه.

٣- کاندیدانی خولی دووهم و سێهەمی بەرنامە ی تواناسازی مرؤبی بۆ خوێندنی دکتۆرا ئەوانە ی تا ئیستا مامە له کانیان پرؤسێس نە کراوه و سەفەری دەرەوهیان نە کردووه بۆ مەبەستی پەيوه نديکردن به خویندن، دەتوانن داواکاری پێشکەش بکەن، ئەگەر له پێشبرکن سەرکەوتوو بن و به فەرمی وەرگیران ئەوا ناویان له لیستی کاندیدانی تواناسازی دەسپێتە وه، به لأم ئەگەر وەر نە گیران ئەوا مافیان وه ک کاندیدی تواناسازی پارێزراو دەبێت، بۆ ئەم مەبەستەش پێشکەشکار بێوێستە له (وەزارەتی خوێندنی باڵا/ فەرمانگە ی نێردراوان و پەيوه نديه رؤشنيبريهه کان) نووسراوی فەرمی به ئینبیت کە مامە له کە ی پرؤسێس نە کراوه و سەفەری دەرەوهی نە کردووه بۆ مەبەستی پەيوه نديکردن به خویندن.

٤- ئەو کاندیدانە ی به پیتی پرؤگرامی تواناسازی مرؤبی نێردراوان بۆ دەرەوهی ولات و یان به هەر شێوازیکی تر وه کو (بعنات) و (زمانات) له ئیستادا گەراونه تەوه و خویندن یان ئەواو نە کردووه به هۆکاری جیا جیا، یان به هەمان شێوه له ناوه وهی ولات خویندن یان ئەواو نە کردووه و سڕینه وهی ناو (ترقیین القید) کروان به هۆکاری جیا جیا، مافی پێشکەشکردن یان نییه تا تیه ربوونی (٢) سن سال به سەر گەراونه یان و سڕینه وهی ناویان.

- 5- هیچ مامەڵەیکە پێشکەشکردن وەرناگێڕێت، ئەگەر سەرچەم دۆکیومێنتەکان تەواو نەبن تا دوایین پۆزی پێشکەشکردن، بە یێچەوانەوه خوازیار مافی بەشداربوونی لە تاقیکردنەوهی توانستی زانستی نابێت، یاریدەدەری سەرۆک زانکۆکان بۆ کاروباری زانستی و خوێندنی باڵا بەرپرسیارن لە وردبینی کردنی دۆکیومێنتەکان و دەستئیشانکردنی لیستی ئەو پێشکەشکارانە کە مافی تاقیکردنەوهی توانستی زانستی هەیە، هەرۆها لیژنە تاپبەتەکانی وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوهی زانستی چاودێری و وردبینی پڕۆسە پێشکەشکردن دەکەن.
- 6- مۆلەتی خوێندنی دکتۆرا لە زانکۆ حکومەتەکانی هەریمی کوردستان بە شیوهی مۆلەتی خۆتەرخانکردنی تەواو (تفرغ تام) دەبێت، تەنها ئەو پێشکەشکارانە خاوەن نازناوی زانستین (ئەندامی دەستە و وائەوتنەوهن) و لەسەر میلایکی دامەزرادەکانی سەر بە وەزارەتی خوێندنی باڵا دەوام دەکەن، ئەوا مۆلەتەکیان بە شیوهی خۆتەرخانکردنی نێمچەیی (تفرغ جزئی) دەبێت بە پێی بڕگەی (12) لە ماددە (7) لە یاسای پۆزی زانکۆیی ژمارە (23) ی سالی (2008).
- 7- بە پێی بڕیاری هەنجومەنی وەزارەت مامەڵە لەگەڵ پۆینت ناگرێت بۆ مەبەستی پێشکەشکردن و دەرئەنجامەکانی تاقیکردنەوهی توانستی زانستی. (واته نەرەکان جەر ناگرێن).
- 8- بە هیچ شیوهیکە ناگرێت قوتابی/ خوێندکاری دکتۆرا خوێندنەکە ی بگوازێتەوه بۆ زانکۆیکە دیکە.
- 9- ئەگەر لە بەشیکە زانستی بە تەنها یەک قوتابی/خوێندکاری دکتۆرا وەرگێرا، ئەوا خوێندنەکە دوادەخرێت، لە حالەتی هەبوونی هەمان پسیوری لە زانکۆیکە دیکە ئەوا دەتوانێت تەنها کۆرسەکانی خوێندن بە شیوهی میوانداری وەرگێرێت و دواتر توێژینەوه و تاوتوێکردنی تیزی دکتۆرای لە زانکۆی خۆی ئەنجام دەدات.
- 10- پۆیستە ئەو پێشکەشکارە کە دانەمەزراوه بە لیئنامە یاسایی لە زانکۆ پێشکەش بکات کە لە هیچ فەرمانگەیکە حکومی دانەمەزراوه، ئەگەر زانیاری نادروستی دا بێت ئەوا هەموو بەرپرسیارەتی یاسایی دەکەوێتە ئەستۆ، جگە لە سەرپهوهی ناوهکە ی لە خوێندن.

تەوهری شەشەم: پلان و ژمارە کورسیەکانی دکتۆرا:

دوای دەرچوونی ئەم پلانییە، وەزارەت بە فەرمی داوای پلان لە زانکۆکان دەکات، زانکۆ هەڵدەستت بە ئامادەکردنی پلانی خوێندنی دکتۆرا بە پێی پلانییەکان و ژمارە کورسیەکان دیاری دەکات و لە لایەن هەنجومەنی زانکۆکەوه پلانی خوێندنی دکتۆرا و ژمارە کورسیەکان پەسەند دەکێت و دواتریش لە لایەن وەزارەت پلان و ژمارە کورسیەکان پەسەند دەکێت، ژمارە کورسیەکان لەسەر بنەمای ژمارە پڕۆبۆزەلە سەرئایبەکان لە هەر بەشیکە زانستی ئەژمار دەکێت، بەلام پڕۆبۆزەل و ناوئیشانی پڕۆبۆزەلەکان لە قۆناغی پڕۆسە پێشکەشکردن رانگە پەنرێت، بەلکو دوای ئەنجامدانی تاقیکردنەوهی توانستی زانستی و وەرگرتنی کاندیدەکان، ئەوا پڕۆبۆزەلەکان بە هەماهەنگی سەرپەرشتیار و سەرۆکایەتی بەشی زانستی و لیژنە زانستی بەش پڕۆبۆزەلەکان بەسەر کاندیدەکان دا بەش دەکێت، کورسیەکانیش بەم شیوهیکە خوارەوه تەرخان دەکێت:

1- کورسیە تەرخانکراوهکان بۆ داموودەزگاکانی سەر بە وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوهی زانستی: پڕۆبۆزەلە کە کورسیەکان بۆ داموودەزگاکانی سەر بە وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوهی زانستی دەبێت و پڕۆسە پێشکەشکردن سەرئاسەری دەبێت بەم شیوهیکە خوارەوه:

أ- ژمارەبەک لە کورسیەکان بە پێی پۆزی خالی (1) ی سەرۆه تەرخان دەکێت بۆ زانکۆ نوێبەکان و زانکۆ پۆلیتەکنیکەکان، لەم حالەتەدا تەنها خوازیارانێ میلایکی ئەو زانکۆیانە کە کورسیان بۆ تەرخانکراوه بۆیان هەیە پێشبرکن لە ئێوان خۆیان بکەن لەسەر ژمارە ئەو کورسیانە بۆیان تەرخان کراوه، لەم حالەتەدا ئەو خوازیارانە بۆیان نیبە پێشبرکن لەسەر کورسیەکانی دیکە بکەن، بەلام پۆیستە لە حالەتی تەرخانکردنی کورسی بۆ زانکۆ نوێبەکان و زانکۆ پۆلیتەکنیکەکان لە (1) پێشکەشکاریان زیاتر هەبێت بۆ پێشبرکن

کردن لەسەر هەر کورسیەک، لە کاتی مانەوهی کورسیەکانی زانکۆ نوێیەکان و زانکۆ پۆلێتە کتێبکیەکان ئەوا کورسیەکان پوچەل (إبطال) دەکرێنەوه و پڕناکرێنەوه.

ب- کورسیەکانی دیکە دەبێت بە کورسی هەموو دامەزرێوەکانی خوێندنی باڵا و خودی زانکۆکە، کە هەموو پیشکەشکارێک لە هەر داموودەزگایەکێ سەر بە وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوهی زانستی بێت مافی هەیه پیشکەشی بکات و لە ئێوان خۆیان پیشبڕکن بکەن لەسەر ژمارە کورسیەکان، ئەم خوازیارنە بۆیان نییه لەسەر کورسی تەرخانکراوەکان بۆ زانکۆ نوێیەکان و زانکۆ پۆلێتە کتێبکیەکان پیشکەشی بکەن و پیشبڕکن بکەن.

۲- کورسیە تەرخانکراوەکان بۆ داموودەزگاکانی دەرەوهی وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوهی زانستی (کورسی سیستمی پارائیل):

أ- رێژەیک لە کورسیەکان بە شیوهی پارائیل تەرخان دەکرێت بۆ داموودەزگاکانی دەرەوهی وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوهی زانستی کە بریتی دەبێت لە فەرمانبەری داموودەزگاکانی حکومەتی هەرێم و بان ئەو پیشکەشکارانە کە دانەمەزاون لە هیچ دامەزرێوەکە ئەم پیشکەشکارانە مافیان نییه لەسەر کورسیەکانی خالی (أ)ی سەرەوه پیشکەش بکەن.

ب- پیشکەشکردن لەسەر رێژە کورسیەکانی خالی (أ)ی سەرەوه بە شیوهی سەرتاسەری دەبێت و ئەو پیشکەشکارە زۆرترین خالی بە دەستێنن بە پێی رێژە پلانەکە وەردەگیرێت.

تەوهی حەوتەم: سەبارەت بە لایەنی دارایی خوێندن:

۱- بۆ ئەو کاندیدانە لەسەر میلای زانکۆکان و دامەزرێوەکانی وەزارەتی خوێندنی باڵا توێژینەوهی زانستن گشت تێچووی خوێندنە کە لە ئەستۆی ئەو زانکۆیە دەبێت کە خوێندنی دکتۆراکە کێژۆتەوه، لە حالەتی تەرخانکردنی کورسی بۆ زانکۆ تازەکان، ئەگەر قوتابی/خوێندکاری دکتۆرا لەسەر میلای زانکۆ نوێیەکان وەرگیرا، ئەوا تێچووی خوێندنە کە (وەکو یادداشتی لیژنە توتوینکردن و سەرپرشتیار+ خەرجی چاپکردن و خەرجی توێژینەوه) کە لە ئەستۆی زانکۆی سوودمەند دەبێت.

۲- ئەو کاندیدانە لە دەرەوهی میلای دامەزرێوەکانی وەزارەتی خوێندنی باڵا توێژینەوهی زانستین، شیوازی خوێندنە کە بان بە سیستمی پارائیل دەبێت و تەواوی بوودجە خوێندنی دکتۆراکەیان لە ئەستۆی قوتابی/خوێندکار دەبێت، بۆیه پێویستە لە کاتی بە دەستێننای نووسراوی لاری نەبوونی وەزارەتە کە ناماژە بە رەزامەندی وەزارەتە کە بدرێت. بۆ ئەم مەبەستەش پێویستە پیشکەشکار لە کاتی پرۆسە پیشکەشکردن بە ئێننامە یاسایی پرېکاتەوه کە نامادەیه تەواوی تێچووی خوێندنە کە لە ئەستۆی خۆی بگرێت.

۳- هەلگرانی پروانامە ماستەر کە لە هیچ فەرمانگە و داموودەزگایەکێ حکومەتی هەرێم دانەمەزاون واتە فەرمانبەری هەمیشەیی نین، بۆیان هەیه داواکاری پیشکەش بکەن بۆ خوێندنی دکتۆرا بە شیوازی پارائیل. بۆ ئەم مەبەستەش پێویستە پیشکەشکار لە کاتی پرۆسە پیشکەشکردن بە ئێننامە یاسایی پرېکاتەوه کە نامادەیه تەواوی تێچووی خوێندنە کە لە ئەستۆی خۆی بگرێت.

۴- دواي دەرچوونی ئەم رێنماییه، کرێی خوێندنی دکتۆرا بە شیوازی پارائیل لە لایەن وەزارەتەوه، بە هەماهەنگی لەگەڵ زانکۆکان دەستنیشان دەکرێت.

تەوهی هەشتەم: ئەم رێنماییه لە رێکەوتی دەرچوونیهوه کاری پێدەکرێت و هەر رێنماییه کێ تر لەمەو پیش دەرچوووه کە ناکۆک و پێچەوانە بێت لەگەڵ ئەم رێنماییه، ئەوا کاری پێناکرێت.

هۆیه‌کانی دەرچوونی ئەم رێنماییه

له پێناو بەرزەوه‌ندی گشتی و گه‌شه‌پێدانی زیاتری خوێندنی دکتۆرا له زانکۆ حکومه‌یه‌کانی هەرێمی کوردستان، ئەنجومه‌نی وەزاره‌تی خوێندنی باڵا و توێژینه‌وه‌ی زانستی رێنمایی خوێندنی دکتۆرای دەرکرد، ئاماژە بەم رێنماییه‌ بریتیه‌ له رەخساندنی هه‌لی ئەم شێوه‌ خوێندنه‌ به‌ په‌چاوکردنی پرۆسه‌ی به‌رزپاگرتنی کوالیته‌ی خوێندن و توێژینه‌وه‌ی زانستی.

د.یوسف گۆران

وه‌زیری خوێندنی باڵا و توێژینه‌وه‌ی زانستی

وێنه‌یه‌ک یۆ:

- نووسینه‌یه‌که‌ به‌رێز چەتایی وه‌زیر/ بۆ زانین/ له‌گه‌ڵ رێژدا.
- وه‌زاره‌تی داد/ رۆژنامه‌ی وه‌ قایه‌ی کوردستان/ تکه‌یه‌ بۆ پلاوکردنه‌وه‌ی / له‌گه‌ڵ رێژدا.
- راویژکاری چەتایی وه‌زیر بۆ کاروباری خوێندنی باڵا/ بۆ زانین / له‌گه‌ڵ رێژدا.
- راویژکاری چەتایی وه‌زیر بۆ کاروباری تواناسازی/ بۆ زانین / له‌گه‌ڵ رێژدا.
- سه‌رۆکایه‌تی گشت زانکۆ حکومه‌یه‌کانی هەرێمی کوردستان/ بۆ زانین و کاری پێویست به‌ پێی په‌یوه‌ندی/ له‌گه‌ڵ رێژدا.
- ئەنجومه‌نی کوردستان بۆ پسیۆریه‌ پزیشکیه‌کان/ له‌گه‌ڵ رێژدا.
- ده‌سته‌ی کوردستان بۆ دراستاتی سترا‌تیجی و توێژینه‌وه‌ی زانستی/ له‌گه‌ڵ رێژدا.
- گشت فه‌رمانگه‌کانی دیوانی وه‌زاره‌ت/ بۆ زانین/ له‌گه‌ڵ رێژدا.
- به‌رێوه‌بەرایه‌تی کاروباری یاسایی ، له‌گه‌ڵ به‌رایه‌یه‌کان .
- دەرکرده‌ خۆلاو .